

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Πράξεις τῆς Κυβερνήσεως.

Αρ. 8,377.
Ψήφ. ΙΗ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωρῶν ἀφ' ἐνὸς μέρους τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ κανονισθῇ προσωρινῶς ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία δι' ὅσον ἀφορᾷ τὰ τακτικὰ σώματα.

Καὶ ἀφ' ἐτέρου τὴν δυσκολίαν τοῦ νὰ ἐνεργηθῶσι καθ' ὅλην των τὴν ἔκτασιν οἱ περὶ τακτικοῦ ὑπ' Ἀρ. ἢ καὶ μὴ νόμοι τῶν ὁποίων τὴν ἐνέργειαν καὶ εἰς τὸ παρελθὸν ἐμπόδισεν ἡ δεινότης τῶν περιστάσεων.

Θεωρῶν ὅτι ἡ πείρα ἀπέδειξε τὴν ὀφέλειαν τῆς τροπολογίας, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις τῆς τρίτης περιόδου ἔκαμεν εἰς τὸν ὑπὸ Ἀρ. ἢ νόμον, παραδεχθεῖσα τὴν σύστασιν ταγμάτων ἀντὶ τῆς τῶν συνταγμάτων.

Ἐχων πρὸ ὀφθαλμῶν τοὺς ρηθέντας δύο νόμους, καὶ

Ἀκούσας τὴν γνώμην τοῦ Πανελληνίου,

ΨΗΦΙΖΕΙ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΝ

Περὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Νόμων.

Ἄρθρον Α.

Ὁ στρατιωτικὸς Κώδὲξ τῆς Γαλλίας ἰσχύει διὰ τὰ ἑλληνικά τακτικὰ στρατεύματα, καθ' ὅσον ὁμῶς δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὰς μεταβολὰς, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο, ἢ θέλουν γενῆ εἰς αὐτὸν ἀπὸ νόμους ἰδιαιτέρους, ἢ μερικωτέρας διατάξεις τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἰσχύουσι καὶ ὅλαι αἱ περὶ γυμνάσεως στρατιωτικαὶ διατάξεις τῆς Γαλλίας.

Κεφάλαιον Α.

Περὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν.

Ἄθρ. Β.

Κάθε στρατιώτης ἢ ὑπαξιωματικὸς ἀπογραφόμενος ἐθελουσίως εἰς τὸ τακτικόν, ὑποχρεῖται νὰ μένῃ εἰς τὸ σῶμα τριετίαν ὁλόκληρον, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπερχέσθῃ. Ὁμοίως ὑποχρεοῦνται καὶ οἱ ἀπογραφόμενοι διὰ κλήρου νὰ μένουν εἰς τὰ τακτικὰ σώματα τριετίαν ὁλόκληρον ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπεγράψαν.

§ α. Διὰ τὴν ἀπογραφὴν ἰσχύει ὁ ὑπὸ Ἀρ. μὴ νόμος, ἐκτὸς τοῦ § ε, τοῦ ὁποῦν ἡ ἐνέργεια ἀναγκαστικῶς ἀναβάλλεται ἐπὶ

τοῦ παρόντος ἐξ αἰτίας τῶν περιστάσεων.

§ β. Κάμνου, τὸν περὶ τούτου ὅρκον.

Ἄθρ. Γ.

Οἱ στρατιῶται καὶ ἀξιωματικοὶ θέλουν λαμβάνει καὶ τοῦ λοιποῦ τὴν νῦν διωρισμένην πληρωμὴν, ἕως οὗ ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δυνήθῃ νὰ κάμῃ διὰ μερικωτέρων διατάξεων ὁποιαδήποτε προσήκων. Προσωρινῶς δὲ τὸ κράτος χορηγεῖ δωρεὰν ἐτήσιον πρὸς ἐνδυμασίαν εἰς ἕκαστον μὲν τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν διστήλα τριάκοντα, εἰς ἕκαστον δὲ τῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ ἀξιωματικῶν διστήλα τεσσαράκοντα.

Ἄθρ. Δ.

Ὁ στρατιώτης ἢ ὑπαξιωματικὸς, ὅστις ἐν τῇ διαστήματι τῆς ἐθελουσίας, ἢ κατὰ κλήρον ἀπογραφῆς του, ἤθελεν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν τάξιν του χωρὶς προσταγὴν, ἀδείην, ἢ ἄρεσιν, θεωρεῖται λειποτάκτης, καὶ ὡς τοιοῦτος παιδεύεται κατὰ τοὺς νόμους.

Ἄθρ. Ε.

Ὁ λοχαγὸς ἑκάστου λόχου προτείνει τοὺς ὑπαξιωματικούς τοῦ λόχου του, ὃς δὲ διορισμὸς αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ σώματος.

§ α. Ἡ καλὴ διαγωγή καὶ ἡ ἱκανότης τοῦ στρατιώτου εἶναι τὰ συστατικά, διὰ τῶν ὁποίων δικαιούται νὰ λάβῃ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπαξιωματικοῦ.

§ β. Θεωρεῖται ὡσαύτως καὶ ἡ ἀρχαιότης τῆς ἀπογραφῆς.

Ἄθρ. ΣΤ.

Ἐὰν ὁ στρατιώτης ἢ ὑπαξιωματικὸς μετὰ τριετὴ ἀμεμπτόν διχμονὴν εἰς τὸ τακτικόν θελήσῃ ἐκουσίως νὰ συμφωνήσῃ δι' ἄλλην μίαν τριετίαν, συγχωρεῖται εἰς αὐτὸν νὰ φέρῃ πρὸς τιμὴν σημεῖον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος, καὶ λαμβάνει ἐν τέταρτον τοῦ διωρισμένου ὀψωνίου περισσότερον.

Ἄθρ. Ζ.

Ἐὰν δὲ καὶ μετὰ τὴν ἐξαετίαν συμφωνήσῃ δι' ἄλλην τριετίαν, φέρει δύο σημεῖα, καὶ λαμβάνει ἐν καὶ ἡμισυ τοῦ διωρισμένου ὀψωνίου.

Ἄθρ. Η.

Ἐὰν μετὰ ἐννεαετῇ δουλείᾳ συγχωρηθῇ εἰς τὸν στρατιώτην, ἢ ὑπαξιωματικὸν νῆα τριετὴ ἀπογραφὴ, φέρει τρία σημεῖα καὶ λαμβάνει ἐν καὶ τρία τέταρτα ὀψωνίου.

ΤΜΗΜΑ Α.

Περὶ τῶν ὑπερστρατευσιμῶν [Vétérans].

Ἄθρ. Θ.

Μετὰ ἐντιμὸν δωδεκαετῇ δουλείᾳ εἰς τὰ τακτικὰ στρατεύματα, ὁ στρατιώτης ἢ ὑπαξιωματικὸς εἶναι δικαιωματικῶς ὑπερστρατεύσιμος.

Ἄθρ. Ι.

Ὁ ὑπερστρατεύσιμος φέρει ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ στήθους διακριτικὸν σημεῖον.

Τὸ σημεῖον τοῦτο θέλει προσδιορισθῇ διὰ μερικω-
τάρας διατάξεις.

Ὁ ὑπερστρατεύσιμος λαμβάνει διπλοῦν ὀψώνιον.

Δικαιούται νὰ λαμβάνῃ μηνιαῖον σιτηρέσιον, ὅταν
δύναται πλέον νὰ εἶναι εἰς δούλευσιν.

Ἐὰν δὲν λαμβάνῃ μηνιαῖον σιτηρέσιον, ἡμπορεῖ νὰ
εἰδῇ εἰς τὸ σῶμα τῶν ἀπομάχων.

Ἐὰν ἀποθάνῃ ὀφίων γυναικα χρεούσαν, αὕτη
λαμβάνει διὰ βίου τὴν σιτοδοσίαν καὶ τὸ ὀψώνιον τοῦ
ἀνδρός της.

ΤΜΗΜΑ Β.

Περὶ τῶν ἀπομάχων.

Ἀρθ. ΙΑ.

Θέλει οἰκοδομηθῇ κατάστημα διὰ τοὺς ἐντίμως δου-
λεύσαντας ἀπομάχους.

Ἀρθ. ΙΒ.

Οἱ ἀπομάχοι θέλουν εὐρῇ εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο
ὅλας τὰς ἀναπαύσεις, τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ θέσις των
καὶ δύναται νὰ χορηγήσῃ τὸ ἔθνος.

Ἀρθ. ΙΓ.

Τὰ περὶ τῶν ἀπομάχων θέλουν προσδιορισθῇ δι' ἐπί-
τηδεις διατάξεις.

Μέρος δεύτερον.

Περὶ προβιβασμοῦ.

Τὸ ἐν τρίτον τῶν προβιβασμῶν εἰς τοὺς βαθμοὺς
ἀνθυπολογαγοῦ, ὑπολογαγοῦ καὶ λοχαγοῦ γίνεται κατὰ
λόγον τῆς ἀρχαιότητος εἰς τρόπον, ὥστε, ὅταν χρεύσῃσι
τρεῖς ἀνθυπολογαγίαι, ὁ παλαιότερος ἀνθυπασπιστής, ἡ
ἐπιλογίας, ἐκ δὲν ὑπάρχῃ λόγος ἐναντιούμενος εἰς τοῦτο,
γίνεται ἀνθυπολογαγός· τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ διὰ τῶν
ἄλλων δύο βαθμῶν.

Ἀρθ. ΙΔ.

Ἡ Κυβέρνησις φυλάττει ἐπὶ τὸ παρὸν τὸ δικαίωμα
τοῦ νὰ χορηγῇ τὰ δύο τρίτα τῶν προβιβασμῶν εἰς τοὺς
ἀνωτέρω σημειωθέντας τρεῖς βαθμοὺς, καθὼς ἐπίσης καὶ
ὅλους τοὺς προβιβασμοὺς εἰς τοὺς βαθμοὺς τῶν ἀνωτέρων
ἀξιωματικῶν.

§ α. Ἡ καλὴ διαγωγή καὶ ἡ ἀξιότης τῶν νέων ὑπα-
ξιωματικῶν καὶ ἀξιωματικῶν δίδουσιν εἰς αὐτοὺς δικαί-
ωμα προβιβασμοῦ, τὸ ὅποιον ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει
παρεβλέπει.

Ἀρθ. ΙΕ.

Ἡ Κυβέρνησις δίδει τὰ διπλώματα ὅλων τῶν ἀξιο-
ματικῶν τοῦ τακτικοῦ σώματος.

Ἀρθ. ΙΣΤ.

Κανεῖς ἀξιωματικός δὲν στερεῖται τὸ διπλῶμα ἢ τὴν
πληρωμὴν του, εἰμὴ διὰ κρίσεως κατὰ τοὺς νόμους.

Ἀρθ. ΙΖ.

Ὁ ἀξιωματικός, ὅστις ἐπὶ λόγῳ κακῆς διαγωγῆς,
ἀνυποταξίας, ἢ ἀμελείας κτλ. καταργεῖται διὰ κρίσεως,
χάνει ὅλα τὰ ὁποῖα ἔχει δικαιώματα εἰς προβιβασμὸν
καὶ εἰς τὸ σιτηρέσιον τῆς ἀναχωρήσεως.

Κεφάλαιον Β.

Περὶ ἀναχωρήσεων καὶ σιτηρεσίου.

Ἀρθ. ΙΗ.

Κάθε ἀξιωματικός ἔχων διπλῶμα τῆς Κυβερνήσεως
καὶ μὴ δυνάμενος διὰ τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας του νὰ
ἐξακολουθῇ τὴν ἐν ἐνεργείᾳ δούλευσιν, λαμβάνει τὸ ἥμισυ
τῆς πληρωμῆς του διὰ βίου ὡς σιτηρέσιον.

§ α. Ἡ ἀπομάχια βεβαιούται δι' ἐνὸς ἀποδεικτικοῦ ὑπογε-
γραμμένου ἀπὸ τὸν ἀρχιχειρουργόν, ἀπὸ τὸν λοχαγόν, καὶ
ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ σώματος.

Ἀρθ. ΙΘ.

Ὅποιος τῶν ἀξιωματικῶν, πρὶν γενῇ ἀπόμαχος, ἐδού-
λευσεν ἐντίμως εἰς διάστημα εἰκοσαετῆς, λαμβάνει
διὰ σιτηρέσιον τὴν ὅλην του πληρωμὴν α. πρὸς δὲ ἡ
Κυβέρνησις θέλει φροντίσει νὰ δίδῃ εἰς αὐτὸν, καθόσον τὸ
συγχωρὸν αἱ περιστάσεις καὶ ἡ ἱκανότης του, ἀνάλογον
ὑπουργημα εἴτε πολεμικόν, εἴτε πολιτικόν.

Ἀρθ. Κ.

Μετὰ εἰκοσαετῇ ἐντίμον δούλευσιν, κάθε ἀξιωματικός,
καὶ ἂν δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀπομάχων, δύναται νὰ ζη-
τήσῃ τὴν ἀναχώρησίν του, πλὴν τότε τὸ σιτηρέσιόν του
δὲν ὑπερβαίνει τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ του.

Ἀρθ. ΚΑ.

Μετὰ τεσσαρκονταετῇ ἐντίμον δούλευσιν κάθε ἀξιωμα-
τικός δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀναχώρησίν του.

§ α. Διὰ σιτηρέσιον ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνῃ ὅλην τὴν
προσδιορισμένην εἰς τὸν βαθμὸν του πληρωμὴν.

§ β. Ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ἐξόχων ἐκδου-
λεύσεων του δίδει εἰς αὐτὸν τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βα-
θμὸν, ἀπὸ τὸν ὅποιον εἶχεν ὅταν ἀρέθῃ, χωρὶς ὅμως νὰ
προσνέμῃ καὶ τὰς πληρωμὰς τούτου τοῦ βαθμοῦ.

Μέρος τρίτον.

Περὶ τῶν Φρουράρχων.

Ἀρθ. ΚΒ.

Ὁ ἀξιωματικός ὁ διοριζόμενος ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν φρου-
ραρχὸς σημαντικοῦ φρουρίου θεωρεῖται δι' αὐτὸ τοῦτο ὡς ἀνώ-
τερος ἀξιωματικός κατὰ τὴν διάστημα τῆς φρουραρχίας του.

Ἀρθ. ΚΓ.

Οἱ μισθοὶ τῶν φρουράρχων θέλουν προσδιορισθῇ διὰ
μερικωτέρας διατάξεις.

Ἀρθ. ΚΔ.

Ὁ φρούραρχος ἀνταποκρίνεται κατ' εὐθείαν μετὰ τὴν Κυ-
βέρνησιν, ὅταν δὲν εὑρίσκεται ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς
ἀνωτέρου φρουράρχου.

Ἀρθ. ΚΕ.

Καθεὶς τῶν ἀνωτέρων φρουράρχων διορίζεται εἰς ὅσα
φρούρια ἠθέλεν ἐγκρίνει ἡ Κυβέρνησις.

Ἀρθ. ΚΣΤ.

Ὁ ἀνώτερος φρούραρχος δίδει κατ' εὐθείαν τὰς ἐπιταγὰς
του εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ὑπαλλήλους φρουράρχους.

§ α. Λαμβάνει ἐπίσης τὰς ἀναφορὰς των.

Ἀρθ. ΚΖ.

Ὁ φρούραρχος ἔχει περὶ αὐτὸν ἓνα ὑπαπιστήν, ἓνα
σιτιστήν, ἓνα ἀποθηκοφυλάκα, καὶ ἓνα ἀγγελιοφόρον [OF-
donnance].

§ α. Ἐὰν οὗτοι ἀνήκωσιν εἰς τὸ τακτικὸν σῶμα, αἱ
ἐργασίαι τοῦ ὑπαπιστοῦ τοῦ φρουράρχου ἐμπιστεύονται
εἰς ἓνα πρόκριτον ὑπαξιωματικόν, ὅστις λαμβάνει τότε
βαθμὸν ἀξιωματικοῦ μετὰ μισθὸν ὑπαξιωματικοῦ.

Ἀρθ. ΚΗ.

Ὁ φρούραρχος φροντίζει περὶ τῆς πολεμικῆς ἀσφαλείας τοῦ
φρουρίου, προσδιορίζει τοὺς τόπους τῶν διαφόρων φρου-
ρῶν, καὶ φυλάκων.

§ α. Ὡς πολεμικὸς ἀστυνόμος, καὶ αὐτοπροσώπως,
ἢ δι' ἄλλων, τόσον διὰ νυκτός, ὅσον καὶ τὴν ἡμέραν
τὰς ἀναγκαίας φυλάκας.

§ β. Λαμβάνει ἀπὸ τὴν φρουρὰν τοὺς ἀναγκαίους εἰς

τὰς διαφόρους ταύτας υπηρεσίας ανθρώπων.

Ἄρθ. ΚΘ.

Ὁ πολεμικὸς εἰσέρχόμενος εἰς φρούριον χρεώσται νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν φρούραρχον ἐντὸς 24 ὥρων· χρεώσται ὡσπύτως νὰ τὸν προειδοποιήσῃ καὶ ἐξερχόμενος.

§ α. Ὁ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς εἰδοποιεῖ τὴν ἀφίξιν τοῦ ἢ τῆς γραμματίου ὑπογεγραμμένου ἰδιοχείρως, ἢ διὰ τοῦ ὑποπαιστοῦ τοῦ αὐτοπροσώπως.

§ β. Ὁ ἀξιωματικὸς, ὑπαξιωματικὸς, καὶ ὁ στρατιώτης χρεώσται νὰ παρουσιάξωνται αὐτοπροσώπως εἰς τὸν φρούραρχον.

Ἄρθ. Λ.

Ὁ φρούραρχος προσδιορίζει τὰς ὥρας, καθ' ἃς πρέπει νὰ ανοίγωνται καὶ νὰ κλείωνται αἱ θύραι.

Ἄρθ. ΛΑ.

Τὸ σύνθημα δίδεται εἰς τοὺς φυλακὰς ἀπὸ τὸν φρούραρχον.

§ α. Τὸ λαμβάνει πρῶτον ἀπὸ τὸν ἀνώτερον φρούραρχον, ὅταν αὐτὸς ἤμελεν εὑρεθῇ εἰς τὸ φρούριον.

Ἄρθ. ΛΒ.

Ὁ φρούραρχος κρατεῖ σημείωσιν ἀκριβῆ ὅλων τῶν ἀμυντικῶν μέσων.

Ἄρθ. ΛΓ.

Ὁ φρούραρχος ὑπόκειται εἰς εὐθύνην διὰ τὸ ὑλικόν, τὰ πολεμικὰ οὐκλήματα, ἢ καταστήματα, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς σκευή, τὰς οἰκοδομὰς, τοὺς στρατώνας, τὰς ἀποθήκας, ὅταν δὲν εὑρίσκεται εἰς τὸ φρούριον διευθυντὴς τῆς πυρομηχανικῆς, ἢ τῆς πυροβολικῆς.

§ α. Ἐὰν εὑρίσκωνται εἰς τὸ φρούριον οἱ δύο οὗτοι ἀξιωματικοί, ἢ εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ φρούραρχος ἐλευθεροῦται ἀπὸ τὴν προσημειωθεῖσαν εὐθύνην.

§ β. Οἱ ῥηθέντες ἀξιωματικοί ἔχουσι χρέος νὰ προϊδεάζωσι τὸν φρούραρχον περὶ πάσης ἐργασίας ἢ μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν θέλουν νὰ κάμουν.

Ἄρθ. ΛΔ.

Ὁ φρούραρχος κρατεῖ κατάλογον ὅλου τοῦ ὑλικοῦ τῆς πυροβολικῆς, καθὼς καὶ τῶν τροφεφοδίων παντὸς εἶδους.

Ἄρθ. ΛΕ.

Ὁ φρούραρχος διευθύνει κατὰ μῆνα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἢ πρὸς τὸν ἀνώτερον φρούραρχον, λεπτομερῆ ἀναφοράν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκθέτει τὴν δύναμιν τῆς φρουρᾶς καὶ τὰς ἐπισυμβάσας μεταβολάς.

§ α. Διευθύνει ὁμοίως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἢ πρὸς τὸν ἀνώτερον φρούραρχον σημειώσιν ἀκριβῆ τοῦ ὑλικοῦ τῆς πυροβολικῆς, καὶ τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τροφῶν, συνάμα δὲ καὶ τῶν γενομένων εἰς αὐτὰ μεταβολῶν ἢ προσθαφαιρέσεων.

Μέρος τέταρτον.

Περὶ τῶν Εὐελπίδων.

Ἄρθ. ΛΣΤ.

Συσταίνεται λόχος γυμνάσεως ὑπὸ τὸ ὄνομα, λόχος τῶν Εὐελπίδων.

Ἄρθ. ΛΖ.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν παραδεκτῶν εἰς τὸν λόχον τούτον μαθητῶν περιορίζεται ἐπὶ τὸ παρὸν μέχρι τῶν πεντήκοντα.

Ἄρθ. ΛΗ.

Οἱ ὑπαξιωματικοί τοῦ λόχου τούτου λαμβάνονται μετὰ τῶν ἰδίων μαθητῶν.

§ α. Ἡ ἀρχαιότης τῆς εἰσόδου, ἢ καλὴ διαγωγή καὶ αἱ πρόοδοι εἶναι τὰ συστατικὰ μέσα, τὰ ὁποῖα δίδουσι τὸ δικαίωμα τοῦ προδιδακτοῦ τούτου.

Ἄρθ. ΛΘ.

Ἐν μέρος τοῦ χρεύοντος βαθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν εἰς

τὰ τακτικά στρατεύματα προσδιορίζεται διὰ τοὺς ὑπαξιωματικούς τῶν εὐελπίδων.

Ἄρθ. Μ.

Ὅσοι τῶν μαθητῶν ἔχουν σκοπὸν νὰ ἐμβοῦν εἰς τὸ πυροβολικόν, θέλουν γυμνάζεσθαι ἐπὶ τὸ παρὸν τὴν χρῆσιν τῶν πυροβόλων εἰς τὸ ἐπίπεδόν, κατὰ θέσεις, καὶ εἰς πολιορκίαν, θέλουν διδάσκεσθαι πρὸς τούτοις τὴν ἱερογραφίαν, τὴν Ἀριθμητικὴν καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς Γεωμετρίας, τὰ περὶ κατασκευῆς τοῦ ὑλικοῦ τῆς πυροβολικῆς καὶ τῶν κανονοστασιῶν καὶ τὰ περὶ προπαρασκευῆς τῶν πολεμοφοδίων, ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον μέρος τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν, αἱ ὁποῖαι συμβάλλουσιν εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ πυροβολικοῦ.

Ἄρθ. ΜΑ.

Ὅσοι τῶν Εὐελπίδων προσδιορίζονται διὰ τὸ ἵππικόν, θέλουν λαμβάνει μερικὰς γνώσεις τῆς ζωιατρικῆς τέχνης, θέλουν διδάσκεσθαι τὴν ἵππασίαν, θέλουν μαθάνει νὰ γνωρίζωσι καθ' ὅλην τὴν λεπτομέρειαν τὴν ἐπισκευασίαν τοῦ ἵππου, καὶ τέλος θέλουν γυμνάζεσθαι εἰς τὰ πλέον συνήθη κινήματα τοῦ ἵππικοῦ, τὰ ὁποῖα ἄλλως θέλουν διδάσκεσθαι εἰς τὴν θεωρίαν.

Ἄρθ. ΜΒ.

Αὕτη ἡ προσωρινὴ καὶ ἐπιτόλαιος μάθησις τῶν εἰς τὴν πυροβολικὴν καὶ τὴν ἵππικὴν ἐνασχολουμένων, θέλει ἐκταθῇ καθόσον τὸ ἐπιτρέψουν αἱ περιστάσεις.

Ἄρθ. ΜΓ.

Θέλουν γυμνάζεσθαι εἰς τὴν πεζομαχίαν ὅχι μόνον ὅσοι τῶν Εὐελπίδων διορίζονται εἰς αὐτὸ τὸ μέρος τῆς πολεμικῆς, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ὅλοι οἱ μαθηταὶ τῆς πυροβολικῆς καὶ τῆς ἵππικῆς.

Ἄρθ. ΜΔ.

Οἱ μαθηταὶ ὅλων τῶν κλάσεων θέλουν μαθάνει τὴν κατάστροφιν παντὸς εἶδους καταστίχων, καταλόγων καὶ ἀναφορῶν.

Ἄρθ. ΜΕ.

Οἱ διδάσκοντες ἀξιωματικοί θέλουν διδάσκει πρὸ πάντων, καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν, τοὺς μαθητάς των τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν μετὰ λόγου πειθαρχίαν.

Ἄρθ. ΜΣΤ.

Οἱ Εὐελπίδες ὄντες ἰδίως διωρισμένοι νὰ καταταχθῶσι μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν τακτικῶν στρατευμάτων, λογίζονται ὡς ἔχοντες βαθμὸν ἀξιωματικοῦ.

§ α. Θέλουν ἔχει κοινὸν οἶκημα.

§ β. Καθεὶς ἐξ αὐτῶν θέλει ἔχει μίαν ξυλίνην κλίνην καὶ μίαν τράπεζαν.

γ. Θέλουν λαμβάνει ὅλοι καθ' ἐκάστην μίαν μερίδα, τὸ ὀψώνιον, καὶ τέσσαρα δίστηλα κατὰ μῆνα.

§ δ. Ἡ ἐνδυμασία θέλει προμηθεύεσθαι εἰς αὐτοὺς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, θέλουν δὲ προμηθεύει ἐξ ἰδίων τὰ πανικά των.

Ἄρθ. ΜΖ.

Τὸ ἐνδυμα τῶν Εὐελπίδων θέλει εἶναι ἀπαράλλακτον μετὰ τῶν ἐπιλέκτων, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν διακριτικῶν σημείων.

Ἄρθ. ΜΗ.

Ὅστις τῶν Εὐελπίδων ἀποβληθῇ ἐκ τοῦ λόγῳ διαγωγῆς ἀτίμου, ἀμελείας, ἀναξιοῦτος, ἢ ἀνυποταξίας, χάνει καθεδικαίωμα νὰ καταταχθῇ ἀξιωματικὸς, ἢ ὑπαξιωματικὸς εἰς τὸ τακτικόν.

Ἀρθ. ΜΘ.

Ἡ σωτηρικὴ οἰκονομία τοῦ λόγου τῶν Εὐελπίδων βέ-
λει πρὸς τὴν δι' ἰδιαιτέρας διατάξεως.

Ἐν Αἰγίνῃ, τὴν 21 Δεκεμβρίου 1828.

Ὁ Κυβερνήτης

Ι. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Τὴν 3 τοῦ ἐνεστώτος ἐφθασιν ἐνταῦθα ὁ φιλέλλην συνταγματάρχης Κύριος
Φαβίος.

— Ὁ ἀδελφότης τῶν Ζωσιμάδων συνετέλεσε πρὸ πολλῶν
ἡδονῶν καὶ μετὰ χορηγίας σημαντικὰς εἰς τὴν ἐμφύχωσιν
τῆς παιδείας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος. Ἐκ τῶν πολλῶν βι-
βλίων, τὰ ὅποια ἀπέκτησεν ἡ γλῶσσά μας διὰ τῆς γενναίας
συνδρομῆς τῆς φιλογενεῦς καὶ φιλομούσου ταύτης ἀδελφό-
τητος, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα θέλει εἶναι ἀείμνηστον εἰς τοὺς
Ἕλληνας, μέρος ὅχι μικρὸν ἐστάλη νεωστὶ πρὸς τὴν Κυ-
βερνήσιν, παρὰ τοῦ περιόντος ἀδελφοῦ Κυρίου Ν. Ζωσιμά, διὰ
να χρησιμεύσωσιν εἰς τὸν κοινωφελῆ σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον
ἐκ ἀρχῆς προσδιωρίσθησαν.

Σπεύδωμεν δὲ νὰ κοινοποιήσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας
μας τὸν κατάλογον τῶν σταλέντων τούτων βιβλίων μετὰ τοῦ
πρὸς τὸν Κυβερνήτην γράμματος τοῦ Κυρίου Ζωσιμά καὶ
τὴν ἀπάντησιν τῆς Α. Ε.

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος
Κύριον Ι. Α. Καποδίστριαν.

Ἐκλαμπρότατε Κόμη!

Βεβαιῶν τὰ περικλειόμενα τῶν ἀπὸ 8 Μαΐου καὶ 23
Ἰουλίου ἀντίγραφα ταπεινῶν γραφῶν μου, εἰδοποιῶ τὴν Ὑ-
μετέραν Ἐκλαμπρότητα, ὅτι σήμερον γράφω τοῖς ἐν Τρι-
εστίῳ Κυρίοις Ἰακώβῳ Ῥώτῃ καὶ Δ. Ἀποστολοπούλῳ, ἵνα
τὰ παρ' ἀμφοτέροις αὐτοῖς καὶ τὰ ἐν Βενετίᾳ εὐρισκόμε-
να διάφορα βιβλία μας ἤθελον στείλει ἡμεῖς μετὰ τὸν κατά-
λογον ἀμέσως, ἢ ἐμμέσως, πρὸς τὴν αὐτοῦ Ἑλληνικὴν Δι-
οίκησιν, ὡς ἐκ μέρους τῆς αὐταδελφότητός μοι προσφερόμενα
εἰς τὸ γένος. Παρακαλῶ τοίνυν τὴν Ὑμετέραν Ἐκλαμπρό-
τητα, ὅπως μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν εἰρημένων βιβλίων
διατάξῃ τὴν διανεμὴν αὐτῶν εἰς τε τοὺς ἔθνους σχολεῖα καὶ
εἰς ἐνδεεῖς ὁμογενεῖς μαθητὰς, καθ' ἓν τρόπον ἢ Σεβαστῇ μοι
αὐτῆς κορυφῇ κρίνῃ λυσιτελέστερον διὰ τὸ γένος. Θεοῦ δὲ
εὐδοκῶντος, μετὰ τὴν καθαίρεσιν τῶν τῆς διὰ τοῦ Εὐξείνου
Πόντου εἰς τὴν Ἑλλάδα ναυτιλίας ἐμποδίων, πεμφθήσονται
ὡσαύτως καὶ τὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου αὐ-
τῶν ἀδελφῶν μου Ζωῆ Ζωσιμά εὐρεθέντα ἐδῶ ὀλίγα διάφορα
βιβλία μας. Ἐν τοσούτῳ ἀπεκδεχόμενος ἀξιωθῆναι Σεβαστῶν
μοι γραμμάτων τῆς καὶ ἐπιταγῶν, καὶ προσκυνῶν αὐτῇ τα-
πεινῶς διατελῶ,

Τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1828, Μόσχᾳ.

Τῆς Ὑμετέρας φιλογενεστάτης Ἐκλαμπρότητος,

Ὑποκλιnéστατος δούλος

Νικόλαος Ζωσιμάς.

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὸν Κύριον Ν. Ζωσιμᾶν.

Μετὰ ἄκραν εὐγνωμοσύνην παρέλαβεν ἡ Κυβέρνη-
σις τὰ 24 κιβώτια περιέχοντα βιβλία, τὰ ὅποια
ἀποστέλλεις εἰς χριστιανικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν
ἡμεῖς τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας.

Τὰ βιβλία ταῦτα θέλουν διανεμηθῇ κατὰ τὴν
θέλησίν σου περὶ οὗ καὶ θέλεις εἰδοποιηθῇ ἐν καιρῷ.
Μετὰ ἴσην εὐγνωμοσύνην θέλωμεν δεχθῇ καὶ ὅσα
ἄλλα ὑπόσχεσαι νὰ μᾶς στείλῃς μετὰ ταῦτα, καὶ
δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι τὸ ἔθνος διὰ τῶν ἀντιπρο-
σώπων του, θέλει σὲ ἐκφράσει τὰ αἰσθήματα, τὰ
ὅποια εἰς αὐτὸ διεγείρει ἡ φιλογενεῖά σου, ὡς κλη-
ρονόμου τοῦ γενναίου πατριωτισμοῦ τῶν ἀδιδίμων
ἀδελφῶν σου.

Ἐρρωσο.

Ἐν Αἰγίνῃ, τὴν 23 Δεκεμβρίου 1828.

Ὁ Κυβερνήτης

Ι. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

[Τὸν κατάλογον τῶν βιβλίων θέλωμεν δημοσιεύσει εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.]

Ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Ταχυδρυμοῦ τῆς Ἀνατο-
λῆς [*], τῆς 21 καὶ 28 Δεκεμβρίου Ν.

Ἐκ Πατρῶν, 17 Δεκεμβρίου.

Τὰ δι' Ἀγκῶνος εἰς Ζάκυνθον σταλέντα γράμματα ἀνα-
φέρουν ὅτι προσίμια εἰρήνης μεταξὺ τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς
Πόρτας, ὑπὸ τὴν μεσιτείαν τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας,
πρέπει νὰ παρεδίδθηται ὑπὸ τῶν διαμαχομένων μερῶν.

20 τοῦ αὐτοῦ. — Ἐφθασεν ἡ διαταγὴ τοῦ νὰ ἀποπλεύ-
σωσιν εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ 29ον, 35ον καὶ 46ον σύνταγμα,
τῶν ὁποίων ἕκαστον συγκροτεῖ μέρος μιᾶς τῶν τριῶν μοιρῶν,
ἐξ ὧν συνίσταται ἡ ἐκστρατεία. Τὸ ἐπίλοιπον τοῦ στρα-
τεύματος θέλει σχηματισθῇ εἰς δύο συνοδίας, αἵτινες θέλουν
ἀναχωρῆσαι κατὰ τὸν Ἰαννουάριον καὶ Φεβρουάριον τοῦ 1829.

Ὁ Κύριος Δουπλάς, ὑποφροντιστὴς στρατιωτικῆς τῆς
τρίτης μοίρας, ἐπιστρέφει εἰς τὴν Γαλλίαν μετὰ τὰ ἀνω εἰ-
ρημένα τρία σύνταγματα. Τὸ 29ον τὸ ἐν Πάτραις εὐρισκώ-
μενον, καὶ τὸ 46ον τὸ κατέχον τὸ Πελοποννησιακὸν καστέ-
λιον τοῦ στομίου θέλουν ὑπάγει εὐθὺς εἰς Νεόκαστρον,
καθὼς καὶ τὸ τμήμα τῶν ἐφίππων εὐζώνων, τὸ ὁποῖον εὐρί-
σκετο ἐνταῦθα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ λοχαγοῦ Ὁζιέρου.

23 τοῦ αὐτοῦ. — Ἡ ἀναχώρησις τοῦ 29ου συντάγματος,
τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ συγκροτῇ μέρος τῆς πρώτης συνοδίας,
ἀνεβλήθη. Ἀντὶ δὲ τούτου τοῦ σώματος θέλουν ἀποπλεύσει
ὅλοι οἱ ἀναλαμβάνοντες, καθὼς καὶ οἱ τῶν ἄλλων συνταγμά-
των στρατιῶται, τῶν ὁποίων ἡ ἀδεία παύει τὴν 1 Ἰαννουα-
ρίου 1829. Τὸ δίκροτον ἢ Πόλις Μασσαλία καὶ ἡ
φρεγάτα Ἀφροδίτη περιμένονται εἰς Πάτρας. Τὰ πλοῖα
ταῦτα, καθὼς καὶ ἡ φρεγάτα Διδώ, θέλουν ἀναχωρῆσαι
κατευθεῖαν ἐντεῦθεν εἰς Τουλῶνα μετὰ τὸ 46ον σύνταγμα, καὶ
ὅλους ἐκείνους ἐκ τῶν στρατιωτῶν τῆς δευτέρας καὶ τρίτης
μοίρας τοὺς εὐρισκόμενους εἰς τὴν πρὸς τὴν ἑλπίδα κατὰστασιν.

Πλήθος προβιβασμῶν καὶ παρασήμων ἐστάλησαν ἀπὸ
τὴν Γαλλίαν εἰς τὸν ἐν Πελοποννήσῳ στρατὸν, οἵτινες ἐκοι-
νοποιήθησαν διὰ διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ Μαϊζῶνος
τῆς 19 Δεκεμβρίου, διὰ τῆς ὁποίας ἀναγγελλεται συγ-
χρόνως καὶ ἡ εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπιστροφή τοῦ στρατεύματος.

[*] Νέα αὕτη ἐφημερίδα ἀπελευθερώθη ἐν Πάτραις Γαλλιστὶ ὑφ'
ἐνός ἡδὴ μηνὸς παρὰ τοῦ Κυρίου Μ. Φαβίου, φιλέλληνας ἰκανῶς
γνωστοῦ διὰ τὴν παιδείαν του καὶ τὰς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστά-
σεως στρατιωτικὰς πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐκδοθείσας τρεῖς.

[ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟΥ ΑΡΙΘ. 97 ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πράξεις Στρατιωτικαὶ τοῦ Ῥωσικοῦ στρατεύματος, μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς Βάρνας.

Τὴν 30 Σεπτεμβρίου (12 Ὀκτωβρίου) πρῶτ' ἐψάλη εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Κόμητος Βόρονζοφ, διὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Βάρνας, δεξολογία, εἰς τὴν ὁποίαν παρεστάθη ὁ Αὐτοκράτωρ, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ξένοι στρατιωτικοὶ καὶ διπλωματικοί.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Καπετάν Πασας ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς ἀποπολέως μετὰ τοῦ μικροῦ σώματος τοῦ ἐκ 300 ἀνδρῶν, διὰ τοὺς ὁποίους τὸν ἐδόθη ἡ ἐλευθερία ἐξόδου. Ὁ γενναῖος αὗτος ἀρχηγὸς ὑπάγει νὰ ἐνωθῇ μετὰ τὸ σῶμα τοῦ Μεγάλου Βεζύρη.

Πλῆθος προβιδασμῶν ἔγει' αν εἰς τὸ στράτευμα. Μεταξὺ τῶν στρατηγῶν, οἵτινες ἔλαβον νέα παράσημα, παρὰ τῆς ἐκπέσει τῆς εὐνοίας, καὶ ὁ στρατηγὸς Ἰομίνης, ὅστις ἔλαβε τὸ τάγμα τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νεύσκη.

Ὁ Ὁμέρ Βρυώνης μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς Βάρνας ἀπισθοδρόμησεν εἰς Πραβόδι. Διωχθεὶς δὲ παρὰ τοῦ στρατηγοῦ Βιστρόμ ἔχοντας 8,000 ἀνδρας, ἔχασε πολὺ πυροβολικὸν καὶ αἰχμαλωτίσθησαν πολλοὶ ἐκ τῆς ὀπισθοφυλακῆς του. Ὁ Μέγας Βεζύρης εἶχεν ἤδη φθάσει ἕως εἰς Καμτσίκ διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν Ὁμέρ Βρυώνην· ἀλλὰ μετὰ τὰ τελευταῖα συμβεβηκότα, εἶχε καὶ αὐτὸς ἀπισθοδρομήσει· εὐρίσκεται δὲ γὰρ εἰς Ἀετόν.

Τὸ σῶμα τοῦ στρατηγοῦ Βιτγενστέν μὲλλει νὰ ἐνασχληθῇ εἰς πολιορκήσιν τῆς Συλλητρίας. Τὸ φρούριον δὲ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀνέξῃ πολὺν καιρὸν. Ἐν σῶμα ἐπιτηρητικὸν μὲλλει νὰ μείνῃ κατέναντι τῆς Σούμλας. Πρὸς δὲ τὸν στρατηγὸν Γεϊτμαρ ἔχουν νὰ ὑπάγουν σημαντικαὶ βιήθειαι.

Τὰ ἐν Βάρνα ὀχυρώματα θέλουν ἐπισκευασθῇ· στέλλονται δὲ ἐπὶ τοῦτο ἐξ Ὀδησσοῦ πλῆθος ἐργατῶν.

Ἡ αὐτοκρατορικὴ φρουρὰ ἔλαβε τὴν διαταγὴν νὰ ἐξαναπεράσῃ τὸν Δούναβιν· θέλει δὲ διαχειμάτῃ εἰς Γουλτσῖνον. Τὸ πεζικὸν τῆς φρουρᾶς πρέσπει νὰ ἐσταθε πολὺν, ἀλλὰ τὸ ἰωπικὸν εὐρίσκεται εἰς καλλίστην κατάττασιν.

Ἐκ Βερολίνου, 30 Ὀκτωβρίου.

Ἡ νέα στρατολογία ἢ διαταχθεῖσα νὰ γένῃ εἰς τὴν Ῥωσίαν θέλει φέρεται τὴν δύναμιν τοῦ στρατεύματος εἰς 900 χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἐπ' ἐκεῖνα, συμπεριλαμβανόμενων καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἀποικιῶν. Λέγεται ὅτι ἐκ τῶν σημαντικῶν τούτων δυνάμεων ὁ Αὐτοκράτωρ θέλει δυνηθῇ νὰ κινήσῃ εἰς τὴν ἐσχομένην ἐκστρατεῖαν 400 χιλιάδας ἀνδρῶν κατὰ τῆς Τουρκίας χωρὶς ν' ἀδυνατήσῃ τὰ στρατεύματα, τὰ ὅποια ἔθελον εἶναι ἀναγκαῖον ν' ἀφήσῃ ἐπὶ τῶν συνόρων δ.α. νὰ κρατῇ εἰς συστολὴν τῇ Ἀυστρίᾳ καὶ τῇ Σουηκίᾳ.

Τὴν 24 τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου (5 Νοεμβρίου) ἐτελεύτησεν εἰς Πετροῦπολιν ἡ Αὐτοκρατορίσσα ρήτηρ Μαρία εἰς ἡλικίαν 68 χρόνων.

(Τὰ λοιπὰ τῆς διατριβῆς. Ἰδὲ Ἀριθ. 96 τῆς Γεν. Ἐφ.)

Ὁ σοφὸς λοιπὸν καὶ σεβάσιμος Βάμβας διέτριψεν ἱκανὸν χρόνον εἰς Παρισίους, ἀλλ' ὀλίγον ὠφέλησεν· αὐξήσεν ὀπωσοῦν τὰς γνώσεις του, ἀλλὰ τὸν ἀνθρώπιν αὐτὸν δὲν ἐφρόντισεν νὰ μερρώσῃ, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔπρεπε νὰ εἶται τὸ πρῶτιστον ἀντικείμενον τῆς σπουδῆς του· διότι διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀνθρωπισμοῦ ἔμελλε νὰ ἀνθρωπίσῃ ἄλλους· δὲν ὠφελεῖν τὰ γραμματα, δὲν ὠφελεῖν αἱ γνώσεις, ὅταν λείπῃ ἡ παιδεία, καὶ, ὅτι ἄλλο παιδεία, καὶ ἄλλο γραμματα καὶ γνώσεις, εἶναι γνωστὸν. Ἡ παιδεία μόνη καθιστάνει τὸν ἀνθρώπιν ἀληθῶς ἀνθρώπιν, καὶ σφαλῶν ὅσοι συγχέουν τὸν πεπαιδευμένον μετὰ τὸν γραμματισμένον καὶ ἐπιστήμινον. Ἡμπορεῖ τις νὰ εἶναι ἀριστος γραμματικῶς, ἀριστος φυσικῶς, μαθηματικῶς, χημικῶς κτλ. καὶ καὶ ὁ ἀνθρώπος, ὁ ὅστις ἀπαιδεύεται, καὶ ὁ κακίστος κατὰ τὴν μάθημα ἢμπορεῖ νὰ γένηται ἀριστος κατὰ τοῦτο μαθητὴν, ἀλλ' ὅχι καὶ ἀνθρώπιν, ὁ ὅστις δὲν ἢμπορεῖ νὰ τὸν παιδεύσῃ, ἀπαιδεύεται ὡς αὐτός. Ἐν ἔτει 1813 ἐκινήθη ἐρεὶ περὶ φυσικοῦ τινος ἀντικειμένου, καὶ ὁ σεβάσιμος Βάμβας ἀπαντῶν εἰς τὴν περὶ τούτου γνώμην τοῦ μακαρίτου ἀρχιδιδασκαλοῦ Βανσάμιν ἐκ Παρισίων τειλομένη οὕτως τὴν ἐπιστάτην

του: «Τίλες πάντων, ἀν εἰ λόγοι τοῦ σοφοῦ Βανσάμιν ἦσαν ἀποδεδειγμένοι, καὶ εἰς ἐκ τούτων τῶν λόγων δὲν ἦθελον εἶναι εἰς κεφαλὴν τῶν τοσούτων καὶ τεισούτων Εὐρωπαίων φιλοσόφων; Ἰδὲ Ἀφ. Ἐρμῆν τοῦ 1813 Αριθ. 6 καὶ 7. Ποτὲ ἀνθρώπος παρὰ τοῦ αὐτοῦ δὲν ἦθελε γράφει καὶ λαλῆσαι οὕτως ποτὲ δὲν ἦθελε καταφρονεῖν οὕτως δημοσίας ἐν ἁτέμιν, καὶ πολὺ ὀλιγωτέρων ἐλακτικῶν ἰδίων! Ποτὲ ἀνθρώπος δὲν ἦθελε συλλογισθῇ τόσον ἀσφα, τόσον στραβά καὶ ἀνοήτῃ! Ἐπειδὴ δὲν ἦθελον εἰς κεφαλὴν κανόνος Εὐρωπαϊκοῦ φιλοσόφου, δὲν ἦτον δυνατόν νὰ εἰδῇ εἰς κεφαλὴν Ἑλλήνων! Ἰδοὺ λόγος τῶν φιλοσόφων! Καὶ ἔγραφε ταῦτα ὁ σεφὸς Βάμβας ἀπὸ τῆν καυχωμένην εἰς τὴν σοφίαν πόλιν, τοῦ Παρισιῶς, καὶ ἔδειξε τρανῶς ὅτι ἡ σοφία οὐτὴ καὶ τὸν ἐκακώτατον. Μὴ πόσας σκέψεις περὶ Βάμβας δὲν δίδουν ὕλην αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις! Ὁ σεφὸς Βάμβας ἐνόμιζεν ἴσως ὅτι μόνη ἡ χημεία εἶναι ἱκανὴ νὰ μερρώσῃ τὸν ἀνθρώπιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνσχολήθη εἰς αὐτὴν ἰδιαίτερος κατὰ τὴν ἐν Παρισίῳ διατριβὴν του, καὶ ἀμέλησε τὰ μαθηματα ἐκείνα, τὰ ὅποια καθιστάνουσιν τὸν ἀνθρώπιν ἀληθῶς ἀνθρώπιν. Ἀλλὰ πόσον ἐπατήθη!

Ὁ σεφὸς Βάμβας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Χίον, οἴκους καὶ τῶν μεσῶν, ὡς ἄλλος ἀσκός, καὶ ἐνόμιζεν ἑαυτὸν ἐν τιμῶνς ἡμίθεον. Οἱ Χίοι ἐσύστησαν τὸ γυμνασίον των, καὶ ὁ σεφὸς Βάμβας ἐθρονίσταται εἰς αὐτὸ Ἀρχιδιδάσκαλος. Ὡς διατρίψας τούτους χρόνους εἰς Παρισίους ἐνόμιζοτο ἱκανὸς καὶ νὰ ὀργανίσῃ τὸ μικρὸν τῆς Χίου γυμνάσιον. Ἀνέλαβε λοιπὸν τὸν ὀργανισμὸν τοῦ γυμνασίου, ἀλλὰ κανὴν γυμνάσιον δὲν ἦτον χειρότερον ὀργανισμὸν παρὰ τὸ τῆς Χίου, εἰς τὸ ὅποιον ἐσχολάρχει ὁ σεφὸς Βάμβας· διότι καὶ κανεὶς ἄλλος ὀργανιστὴς σχολικοῦ δὲν εἶχε τόσον ἀνεργάνιστον κεφαλὴν, ὅσον ὁ Βάμβας, καὶ ἔδειξεν ἐκ τῶν πραγμάτων ὅτι οὐτὴ ἐμελέτησε ποτὲ περὶ τῶν ἀφορώντων εἰς σύστασιν καὶ ὀργανισμὸν παιδευτηρίων, οὐτὴ κανὴν ἐπάτησεν εἰς τεικῶν καταστάματα, διὰ νὰ εἶδῃ τεύλαχιστον. Μία ἀπ' αὐτὸν γινόμενὴ καὶ διὰ τοῦ τύπου ἐκδεδωμένη διάταξις τῶν μαθημάτων, ἐκίνησεν εἰς γέλωτα ὡς καὶ αὐτοὺς τοὺς φρονιμωτέρους μαθητὰς. Πῶστα τὴν μετατυπώσει εἰς παράδειγμα, ἀν τὴν εἶχα πρόχειρον.

Ὁ ἀρχιδιδάσκαλος ἀνέλαβεν εἰς τὸ γυμνάσιον τὴν διδασκαλίαν τῆς χημείας ἰδιαίτερος, καὶ ὅτι ἄλλο ἐδίδασκεν, ἦτον πάρεργον, διότι καὶ ὡς πάρεργον τὸ ἐμαθὴν. Ἐστρωσε λοιπὸν ἐμπρὸς τὴν οὐρανὴν Χημείαν τοῦ Γάλλου Θεναρδου, τὴν ὁποίαν καὶ ἀκριτῶς μετέφρασεν εἰς πάντα τόμους, ὡς ἐκπρὸς τεύλαχιστον σχολαρχῶν ἀκόμη εἰς τὴν Χίον· τρεῖς χρόνους ἐδίδασκε, καὶ ἡ χημεία τελειωμένη δὲν εἶχε, διὰ τὸν νοῦμα τὴν ἐκ τῆς χημείας μεγάλην ὠφέλειαν εἰς τὴν ἀνθρώπιν κεινωσίαν· ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῆς Τσερκικῆς τυραννίας ἡ ὠφέλεια αὕτη ἦθελον εἶναι μικροτάτη. Ἡ Ἑλλὰς τότε εἶχε χρῆσιν ἄλλων μαθημάτων, εἰς μερρώσιν τοῦ ἀνθρώπου τὸ δυνατόν συμβαλλόντων, καὶ αὐτὰ κυρίως ἔπρεπε νὰ εἰσαῖ, καὶ νὰ διδάσκη εἰς τὸ γυμνάσιον ὁ σεφὸς Βάμβας· καὶ περὶ ἄλλων βιβλίων ἀναγκασιτέρων, χρησιμωτέρων, καὶ εἰς τὸν χαρακτῆρα του καταλληλοτέρων ἔπρεπε νὰ φροντίζῃ ὡς ἔμελλε, καὶ ἂν ἐγνώριζε τὴν κατάστασιν καὶ τὰς χρεῖας καὶ τὴν Χίον καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅλων. Ἀλλ' εἰς τοῦτο ἐχρειάζετο βέβαια ἄλλη κεφαλὴ καὶ ἄλλη ψυχὴ παρὰ τὴν τοῦ σοφοῦ Βάμβας!

Οἱ Χίοι ἐπρεσκάλεσαν καὶ τὸν ἀληθῶς πεπαιδευμένον, καὶ διὰ τοῦτο σεβάσιμον Κ. Κ. Βαρδαλάχον, καὶ ἀπ' αὐτὸν τῶν ἐπρεπε νὰ προσημύωνσιν ἀληθινὴν ὠφέλειαν· ἀλλ' ὁ βαρὺς, ὁ καταφρονητικὸς, ὁ ἐπαρμένος τρόπος τοῦ ἐν Παρισίῳ διδαχθέντος σοφοῦ Βάμβας ἠνάγκαζε καὶ τὸν χρηστὸν ἐκείνον διδασκαλὸν ν' ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν καὶ νὰ στερῇ τὸς Ἕλληνας τὴν τὴν ὠφέλειαν. Ἡ στερῆσις τοῦ ἀνδρὸς τούτου εἰ γινεῖ ἀμέσως ἐπαισθητὴ εἰς τοὺς μαθητὰς· διότι μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Βαρδαλάχου ἀνέλαβεν ὁ Βάμβας καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας· ἀλλὰ τὸση ἡ διαφορὰ μετὰ τῶν δύο, ὅση ἡ μεταξὺ διδασκαλοῦ καὶ μαθητοῦ.

Ὁ σεφὸς Βάμβας χειρτενθεῖς, ὡς εἶπα, Ἀρχιδιδάσκαλος, ἦθελε νὰ φέριται δισποτικῶς καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς συναδελφούς του, καὶ ἐγένετο ἀνυπόφορος πρὸς αὐτοὺς, καθὼς ἦτον ἀνυπόφορος καὶ πρὸς ὅλους τοὺς φρονίμους Χίους διὰ τὸν ἀλαζωνικὸν του τρόπον. Κολᾷ αὐτὸς ἦθελε νὰ κολακεύεται ἀπὸ ὅλους, καὶ ὅστις τῶν συναδελφῶν του ἐτόλμα νὰ ἀντίσῃ εἰς τὴν γνώμην του, ἢ νὰ προβάλλῃ ἄλλο τι φρονιμωτέρον, τὰ εἶχε πολλὰ κακὰ. Ἰδοὺ παιδεία! ἰδοὺ σοφία! Ὁ σεφὸς Βάμβας κατεφρόνει καὶ αὐτὸν τὸν ἀλλόγμιν ἐπίσκοπον τῆς Χίου, καὶ ἀντ' ἐφίετο πρὸς αὐτὸν, καὶ αὕτη ἡ διαφωνία ἦθελε βλάψῃ καίριως τὸ γυμνάσιον τῆς Χίου, καὶ ἦθελε πρεζηνῇσι διατρίψεις καὶ εἰς τοὺς Χίους αὐτοὺς· ἀλλὰ προλαβὼν ὁ πόλεμος κατέλυσε καὶ τὸ γυμνάσιον καὶ τὴν ἀρχιδιδασκαλίαν τοῦ σοφοῦ Βάμβας.

Ὁ σεβάσιμος Βάμβας φυγὼν ἐκ Χίου κατ' αὐτὴν τοῦ πολέμου τὴν ἀρχὴν, ἐπέρασεν εἰς Ἰδραν. Ὁ Κ. Κοραῖς λέγει ὅτι ὁ Βάμβας, καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ γυμνασίου, πάλιν ἦτον εἰς τὴν ἀγωνιστικὴν ὑπὲρ ἐλευθερίας, μετὰ τὰ ὅπλα τοῦ λόγου οὕτως, ὁ πρῶτος. Οὕτως καὶ ὁ πρῶτος!!! Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐλάλησε καὶ αὐτὸς πολλὰ καὶ εἰς τὴν Ἰδραν, καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀλλ' ἡ λαλιὰ του εἶχε δύναμιν ναρκωτικὴν, ὅχι ἐνθουσιαστικὴν· ἡ ἀπὸ τῆς ἀπαγγελίας του, ἐλαττωματικὴν, ἐκίνει εἰς γέλωτα, καὶ ἡ ἀγνοία καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν περιστάσεων τὸν κατέστηνον ἀκατάληπτον. Ὅθεν ἡ λαλιὰ του, ἀντὶ ἐκ κινήσῃ τὰ πάθη, τὰ ἐνέκρινον. Ἰστέ τα ὅπλα τοῦ λόγου τοῦ ἐμνησκῶν ἀχρηστά, καὶ δὲν ἔπαιον κατὰ τοῦτο εἰς ἀκρότητάς, ἐκταίνον ὁ ῥήτωρ, διότι πρῶτον δὲν ἐγνώριζεν αὐτὸς ἑαυτὸν. Πῶς ὠφελημωτέρως τοῦ σοφοῦ Βάμβας ἐφάνη κατὰ τοῦτο ὁ σεφὸς ἐπαισθητῆς τοῦ Ἑλλαν, ὅστις καὶ ἐγένετο ὅμα τῆς φιλαυτορίας του εἰς Τριφυλίαν.

Ἀλλ' ἂς ἐξετάσωμεν δια ἐν συντομῇ τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἀγωνίσματα τοῦ ἡρώος μας. Ὅτι ὁ σεφὸς Βάμβας ἐφάσκει εἰς Ἰδραν, εἰ Ἰδραῖοι παρεσκευάζοντο μετὰ τὴν ἄλλων ναυτικῶν συναγωνιστῶν τῶν

καὶ πρὸς τὴν ἐναντίον τῆς εἰς Πράξαν εὐρισκόμενης ναυτικῆς Τουρ-
κικῆς μοίρας· τὸ ἔργον τοῦτο ἦτον εὐκατόρθωτον διὰ τὸ ἀπροσδόκη-
τον ἔξωθεν, καὶ κατορθούμενον ἡθέλει ὠφελεῖν τὰ μέγιστα τὴν
Ἑλλάδα· ἀλλ' ὁ σοφὸς Βάμβας, θέλων νὰ ἐνεκαστή σωτὴρ τῆς Χίου,
κατέπεισε τοὺς Ἰσραῖλους μὴ λαμπράς ὑποσχέσεις (καὶ αὐτὰ τὰ ὅπλα
ἦσαν καταληπτότερα) νὰ παραιτήσων τὸν ἀφαιλούμενον ἐκείνον σκο-
πόν, καὶ νὰ πλεύσων εἰς ἑλευθέρωσιν τῆς Χίου παρὰ τὴν γνώμην,
καὶ τὴν θέλησιν καὶ τὴν διάθεσιν τῶν Χίων. Ἐγίνεν ἡ θύλας τοῦ
Βάμβας, ἀλλ' ἀπέβη εἰς μάτην, ὡς καὶ ἔπρεπε νὰ ἀποβῇ, ἐν ᾧ οἱ
Χῖοι αὐτοῖς δὲν ἡθέλουν κατ' εὐδὴνα τρόπον! Δὲν ἤξευραν ἂν ἦτον εὐ-
κατόν τότε ἡ ἐλευθέρωσις τῆς Χίου, καὶ ἂν ἐλευθερουμένη ἡ νῆσος
ἐκείνη ἐδύνάτο νὰ φυλαχθῇ. Δὲν ἐμβαίνομεν εἰς κἀμμίαν περὶ τούτου σκέψιν·
λέγουμεν ὅτι ὁ πρῶτος σκοπὸς τῶν ναυτικῶν ἦτον εὐκατορθωτότατος,
ὡς ἵσταντο οἱ ἴδιοι ναυτικοὶ ἐμολογοῦν καὶ τὴν σήμερον, καὶ ὠφελιμώ-
τατος εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῆς μὴ κατορθώσεως αὐτοῦ αἰτίας ὁ σοφὸς
Βάμβας· καὶ ἰδοὺ λαμπρὸν ἀγωνισμὸν!

Ὁ Βάμβας εἰς Ἰδρυὸν ὁ Κύριος Δ. Ἰψηλάντης· ὁ Βάμβας εὐρίσκειτο τότε
ἐκεῖ καὶ γινόμενος ἀμέσως αὐλικὸς ἐκλήθη εἰς αὐτὸν ὡς ἀρχιγραμμα-
τιστής, ὡς μυστικὸς σύμβουλος, ὡς τὰ πάντα· ὁ Ἰψηλάντης ἐπέραςεν
εἰς τὸν Πελοπόννησον, καὶ ὁ Βάμβας μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐλάμβανε μέρος
εἰς ὅλα τὰ σχέδια, εἰς ὅλας τὰς πράξεις, καὶ εἰς ὅλα τὰ ἀπαιτή-
ματα ἐκείνου· ὅποια δὲ ἦσαν ταῦτα, τὰ ἤξευρον ὅλοι, ὅσοι εὐρί-
σκοντο εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς ἀρχῆς τοῦ πολέμου, καὶ θέλει τὰ φανερώ-
σαι ποτὲ ἡ ἱστορία εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ὁ σοφὸς Βάμβας ἀγαπῶν
πάντοτε τὰ ἀπὸ τοῦ ἀρχι-ἀρχαίου, ἀνομάσθη ἀρχικαρχελάριος
παρὰ τὸ τότε ὑψηλὸν ἑστῶτον πρίγκιπι Δ. Ἰψηλάντη, καὶ τὸσον
κινδύνης ἐδείχοντο, ὥστε ὑπεγράφετο καὶ εἰς αὐτὰ τὰ διαβατήρια·
ὁ ἀρχικαρχελάριος τῆς Ἐπικρατείας Ν. Βάμβας,
μακρὺ καὶ πλατὺς! Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐνόμιζεν ὁ σεβασμιος
Βάμβας ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δοξῆς, καὶ δὲν ἦτον κα-
τώτερος τῶν ἐνδόνων τῆς Γαλλίας καρδινάλιων. Τοῦ Μαζαρίνου καὶ
Φλεury. Ἰδοὺ παιδεία! Ἰδοὺ σοφία! Ἰδοὺ φιλοσοφικὴ μετριοφροσύνη!

Μετ' ἐκείνην τὴν κατ' ἀρχάς τοῦ πολέμου γενομένην δοκιμὴν εἰς ἑ-
λευθέρωσιν τῆς Χίου, ὁ φιλόπατρις Βάμβας δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ
σκέπῃ εἰς τοῦτο. Οἱ Χῖοι δὲν ἡθέλουν κατ' εὐδὴνα τρόπον νὰ κινηθῶσιν
εἰς ἐπικίνδυνον εἴτε ἀπὸ φρόνησιν, εἴτε ἀπὸ δουλίαν, εἴτε ἀπὸ ἄλλους
σκοπούς· καὶ ἄλλα συμφέροντα, καὶ πολλοὶ γνωρίζοντες τὴν Χίον καὶ
τοὺς Χίους καλύτερα παρὰ τὸν Χίον Βάμβαν, δὲν ἐκρίναν συμφέρον
τὸ κατὰ τῆς νῆσου ἐκείνης κίνημα. Ἀλλ' ἐν τούτῳ ὡρμηζέτο ἐκστρα-
τεία, καὶ ὁ σεβασμιος Βάμβας συνέπραττεν εἰς αὐτήν, καὶ ὑπεκίνηει
τοὺς Σαμίους. Ἡ ἐκστρατεία ἔγινεν, ὡς μὴ ὤφειλε! καὶ ὅλοι θηροῦ-
μεν ἀκόμη τὰ διὰ παντός ἀξιοδύνατα ἀποτελέσματα τῆς. Ἡ ἱστο-
ρία θέλει ἀνακαλύψει ἐν καιρῷ τὰ πάντα, καὶ δὲν ἀμφισβάζω ὅτι οἱ
Χῖοι γνωρίζουν καὶ τώρα ὅλους τοὺς ἀληθινούς αἰτίους τῆς ἀντυχίας
συμφορᾶς τῶν. Δὲν ἐκτείνωμαι περισσώτερον.

Μετὰ τὴν πρώτην ἐθνικὴν Συνέλευσιν, καὶ τὴν σύστασιν τῆς Διο-
κήσεως ἐκλέχθη καὶ ὁ Βάμβας ἀπὸ τοὺς Πελοποννησίους, ἂν καὶ μὴ
Πελοποννησίος, ὡς ἀντιπρόσωπος εἰς τὴν Βουλὴν· ἀλλ' ὁ Μίντωρ δὲν
ἡθέλησε νὰ παραιτήσῃ τὸν Τηλέμαχόν του, ἐντροπῶν ἀκόμη, Κύριος
οἶδε, τί, καὶ ἀπέβαλε τὴν ἐκλογὴν ὡς μικρὸν καὶ ἀνάξιον τοῦ χαρκα-
τῆρος τοῦ ἀπαξ ἐνεκαθήμενος ἀρχικαρχελάριος, καὶ ἀκολουθεῖ μετ' ὁ-
λίγον τὸν Ἰψηλάντην εἰς τὴν κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα ἐκστρα-
τείαν. Τὸν Ἰούλιον εἰσέβαλεν εἰς τὴν Πελοπόννησον ὁ Δράμαλης· τὰ
πάντα ἐκινδύνευαν· ἀλλ' ἡ θεὰ πρόνοια ἐκαταίωσε τοὺς ἐλεθρίους ἐκεί-
νους κινδύνους. Ἐν τούτῳ ὁ φιλόπατρις Βάμβας ἐφρόντισεν ἐν καιρῷ
νὰ σώσῃ τὸ πολυτίμητόν του στομάχον, ἔρρειν λέγων ὁ γεωγράφος καὶ πα-
τρίδα, καὶ ἔθνος, καὶ ἐλευθερίαν. Ἐφυγε λοιπὸν αὐθόρμητος ἀπὸ τὴν
Ἑλλάδα, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ εὐτυχὴς διὰ τοὺς φρονίμους
Κεφαλληνεῖς φυγὴ, φυγὴ ἀξία τῶν νὰ κἀμῃ ἐποχὴν εἰς τοὺς φρονί-
μους Κεφαλληνεῖς, ὡς ἡ ἀπὸ τὴν Μίκεαν φυγὴ τοῦ Μωχαμέτου εἰς τοὺς
ἀφρονεῖς ὁπαδοὺς του, μ' αὐτὴν ὅμως τὴν διαφερόν ἐπὶ ὁ μὲν Μω-
χαμέτης κατατρεγθῇ, ἐδιώχθῃ καὶ εἰς κίνδυνον ζωῆς εὐρέθῃ ἀπὸ τοὺς
Μεσσηνίους, ἐν ᾧ εἰς τὸν σεβασμιον Βάμβαν τίποτε τοιοῦτον δὲν ὑπῆρ-
ξεν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Ὅθεν ψεύδεται ὁ Κ. Φιλόλαος καὶ ὁ σύντρο-
φός του Δημοχάρης, ἀπαταμένοι ἴσως ἀπὸ ψευδεῖς ἀναφορὰς τοῦ σοφοῦ
Βάμβας, ἡ ἄλλου τινὸς φίλου αὐτοῦ, διὰ τῶν ὁποίων ἐζήτησαν ἴσως
νὰ σκεπᾶσιν τὴν αἰσχρότητα τῆς φυγῆς. Ἀλλὰ τὸ ψεῦδος τοῦτο
εἶναι τόσῳ χειρότερον, καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας τόσῳ αἰσχρότερον, καθ' ὅσον
ἐκπράττει κενὸν διωγμὸν ὅλων τῶν λογίων, πρᾶγμα ἀνυπαρκτόν,
καὶ παριστάνει τοὺς Ἕλληνας χειρότερος καὶ τῶν Τούρκων καὶ τῶν
Μεσσηνίων πρὸς χάριν ἐνὸς ἀτόμου, τοῦ σοφοῦ καὶ σεβασμοῦ Βάμβας.
Εἰ τὸσον ἀδίκως κατηγοροῦμεθα Ἕλληνας, ὡς κοινὸν ποτὲ διωγμὸν καὶ
μαζίαν κατὰ τῶν λογίων κινήσαντες, ὅχι μόνον δὲν ἐδιώξαν τινὰ,
ἀλλὰ εἰς ἐναντίαν καὶ διὰ νόμου ἡθέλησαν νὰ ἐμποδίσωσιν τὴν φυγὴν
καὶ ἐκπύρην ἀτίμους καὶ τοὺς ἐκουσίως καὶ ἀνευ ἀδείας τῆς Κυβερ-
νήσεως φεύγοντας, προδίδοντας οὕτω τὴν πατρίδα· καὶ ὁ σεβασμιος
Βάμβας ἐγνώριζε τὸν νόμον τοῦτον, διότι εἶναι ἐκδοσμένος ἐν Κο-
ρίνθῳ ἐν ἔτει αὐτοῦ Φεβρουαρίου κγ. ὑπ' Ἀριθ. Δ. Ἰδοὺ ὁ νόμος:

«Ἐπειδὴ δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον τὰ μέλη τῆς κοινωνίας νὰ μὴν ἀπο-
μακρύνωνται, ὅταν ἐντὸς αὐτῆς εἶναι χόρσισμα

Ἐπειδὴ κτλ. κτλ. κτλ.

Α. Κένεας Ἕλληνας δὲν δύναται νὰ ἀναχωρήσῃ ἐντὸς τῆς Ἑλληνικῆς
ἐπικρατείας ἀνεὺ τακτικῆς ἐγγράφου ἀδείας τῆς Διοικήσεως ἐπ' εὐθε-
μῇ προφάσει, καὶ ἐπ' εὐθεμῇ περιστάσει.

Β. Ὁ παραβάτης τοῦ νόμου τοῦτου ἄτιμος ἔστω, ἡτοὶ ἀπογοιμνε-
ται ἰσοδύναμος ὅλων τῶν ἱερῶν δικαιοματίων τοῦ πολίτου Ἕλληνας.

Γ. Ὅσοι πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ νόμου τοῦτου ἐβόλυναν ν' ἀνα-
χωρήσωσι, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐστηρότητα τοῦτου, εἰμὴ τίς πο-
ρᾶς μὴναι· ἀπ' οὗ ἐπιτίμους προσλαμβάνονται ἀπὸ τὴν Διοίκησιν δὲν ἐπι-
στρέφονται εἰς αὐτὰ.

Δ. Αἱ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεις τῆς Διοικήσεως διαρί-
ζονται νὰ προσέχων εἰς τὴν διατάχην τοῦ νόμου τοῦτου· καὶ νὰ
φροντίζωσι συλλαμβανόμενοι οἱ φυγάδες νὰ παραδίδωνται εἰς χεῖρας τῆς
Κυβερνήσεως, ἵνα νὰ φεύγωσι δίκην ἐσχάτης προδοσίας.»

Ποῦ εἶναι λοιπὸν ὁ φρικτὸς ἐκεῖνος διωγμός; ποῦ ἡ τρομακτικὰ κατα-
δρομὴ; Τὸ τόσον αἰσχρὸν ψεῦδος κινεῖ δικαίως πάντα Ἕλληνα εἰς ἀγα-
νακτησιν, καὶ δικαίως ἔπρεπε νὰ ἐλεγχθῇ δημοσίως. Ὁ σοφὸς Βάμβας
ἔφυγεν αὐθόρμητος ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καὶ δὲν ἐδιώχθη, οὐτε κατατρεγ-
θη. Κατέφυγεν εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, ἀνοίξεν ἐκεῖ ἐργαστήριον, καὶ
ἀργυρολόγησε θυμιάσια οὕτε συμπάσων μὲ τοὺς πάσχοντάς, οὕτε φρον-
τίζων περὶ Ἑλλάδος. Ἰδοὺ παιδεία! Ἰδοὺ φιλόπατρις!

Ὁ Κ. Κοραῆς λέγει ὅτι ὁ Βάμβας, εὐρισκόμενος εἰς τὴν ἐποπύνησον,
ὑπεσχέθη νὰ ἀναδεχθῇ τὸν ὀργανισμόν Ἑθνικῆς σχολῆς, νὰ συναρᾷ δι-
δασκαλοὺς καὶ συναγωνιστάς, ἀρκοῦμενος εἰς μόνον τὰ πρὸς ζῶν ἀναγ-
καῖα. Πρῶτον φεραν ἐμπαθὰ τοῦτο, ἐμολογῶ, ἀπὸ τὸν Κοραῆν, καὶ
οὕτε ἀκούσῃ τι τοιοῦτον πρότερον, οὕτε ἡμπορῶ νὰ συμπεράνω, κατὰ
ποῖαν ἐποχὴν ἔδωκε τοιαύτην γενναίαν ὑπόσχεσιν ὁ Βάμβας. οὕτε ἡμ-
πορῶ νὰ πιστεύω, ὅτι ἀρκεῖτο εἰς τὰ πρὸς ζῶν ἀναγκαῖα ὁ τόσον
φιλοχρήματος. Καὶ ἡμπορεῖ ποτὲ νὰ συγκαταβῇ εἰς τὸ ταπεινὸν δι-
δασκαλικὸν ἐπάγγελμα ὁ εἰς τὸ ὑψηλότερον τότε τῆς ἀρχικαρχελαρίας
ἀξίωμα εὐρισκόμενος; Ὁ σοφὸς Βάμβας ἦτον ἀρχικαρχελάριος ἔως εἰς
τὴν σύστασιν τῆς Διοικήσεως κατ' ἀρχάς τοῦ 1822 ἔτους· τὸν Φεβρουά-
ριον ἀκολουθεῖν εἰς τὴν ἐκστρατείαν τὸν Ἰψηλάντην τὸν Ἰούλιον εἰσε-
βαλεν ὁ Δράμαλης εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ μετ' αὐτὴν ὁ φιλόπα-
τρις Βάμβας ἔφυγε. Λοιπὸν; . . . Ἀλλὰ δὲν σφάλλει ὁ Κ. Κοραῆς
γράφων τ' ἀνωτέρω ἡ ἀπάτη προέρχεται εἴτε ἀπὸ τὸν Βάμβαν αὐτὸν,
εἴτε ἀπὸ ἄλλον τινὰ φίλον αὐτοῦ· σφάλλει ὅμως ὁ Κ. Κοραῆς, καὶ
δείχνει ὅτι δὲν ἐγνώρισε καλὰ τὸν Βάμβαν προσδίδων: «καὶ μόνος
αὐτοῦ ἦτον ἱκανὸς νὰ ἐκτελέσῃ τοιαύτην ὑπόσχεσιν.» Ἄ; ἄλλος φρο-
νὴ τὸ ἐναντίον, ὅτι δηλαδὴ καὶ μόνος αὐτοῦ δὲν ἦτον ἱκανὸς εἰς τοῦτο,
καὶ ὁ Κ. Κοραῆς εἶναι ἀπατημένος εἰς τὴν περὶ Βάμβαν δοξάν. Ὡς
ἀγαθὰ καὶ μεγάλα φρονῶν περὶ Βάμβαν ὁ Κ. Κοραῆς συμβουλεύει
ἀκολουθεῖν τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν: «Ὅτι δὲν ἔγινε τότε, χρησ-
στὴ νὰ τὸ πράξῃ ἡ παρούσα Κυβέρνησις; ἄς προκαλέσῃ αὐτὸν, ἡ
ἄλλον ὁμοίον του, καὶ ἄς παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν φροντίδα τῆς κοι-
νῆς παιδείας.» Ὅσοι τῶν Ἑλλήνων ἔμαθον ὀλίγα γράμματα, καὶ γνω-
ρίζουν ὁπωσὺν τοὺς ἀνθρώπους, δὲν δίδουν εἰς τὸν Βάμβαν τόσον
πολλὴν βαρύτητα, οὕτε ἔχουν πρὸς αὐτὸν τόσην μεγάλην ὑπελπίαν,
ὥστε νὰ νομίζωσιν ὅτι τὸ πᾶν κρέμαται ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἡθέλουν συμ-
βουλεύσαι τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν μόνον κατὰ τοῦτο νὰ μὴ πεισθῇ ποτε
εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κ. Κοραῆ. Ἐκεῖ ἡ Ἑλλάς πολλοὺς ἄλλους ἀξιο-
τέρους τοῦ Βάμβας, καὶ σχολεῖα νὰ ὀργανίσωσι, καὶ νὰ διδάξωσιν
καὶ ὡς δὲν ἐστέρησε πρότερον ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις τοὺς φρονίμους; Κε-
φαλληνεῖς προκαλοῦσα τὸν σοφὸν Βάμβαν, οὕτως ἄς μὴ στατήσῃ τώρα
καὶ τοὺς φρονιμωτέρους Κερκυραίους, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐρίσκειται
τὴν σήμερον (*) ἄς τὸν ἀρκεῖ νὰ ὀργανίσῃ τὰ λύκεια καὶ τὰς ἀκα-
δημίας τῆς Κερκύρας, τὰ μεγάλα ἐκεῖνα παιδευτήρια, καὶ διὰ τὰ
μικρὰ σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος εὐρίσκονται ἄλλοι εἴτε ἐντὸς αὐτῆς, εἴτε
ἐκτός, Ἕλληνας ὅμως καὶ τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ ἐνοῦν. Καὶ διὰ τοὺς
ὁποίους καταβάλλει κόπους ὁ σοφὸς καὶ σεβασμιος Βάμβας εἰς Κέρ-
κυραν τώρα, καὶ περισσώτερον ἡμπορεῖ νὰ ἀργυρολογήσῃ ὡς εἰς ἐπι-
κερδιώτερον παρὰ τὸ τῆς Κεφαλληνίας ἐργαστήριον, καὶ τὴν ἐπισκο-
πικὴν τιμὴν τῆς Κερκύρας ἴσως ἀξιοθῇ, καὶ οὕτως λαμβάνει καὶ τρί-
τον ἀρχι-τὸ ἀρχιεπίσκοπος.

Δοξάζω ὅτι ὁ Κ. Κοραῆς τιμᾷ τόσον πολὺ τὸν Βάμβαν, διότι οὗτος
εἶναι Χῖος, καὶ ὅχι διότι εἶναι σοφώτερος τῶν ἄλλων· ὡς τειρόμενος
βέβαια δὲν νομίζει τὸν ἄνθρωπον, γνωρίζων αὐτὸν προσωπικῶς καὶ
ἔχων ἀνὰ χεῖρας καὶ ἔσα συνέγραψεν ὁ Βάμβας, καὶ μάλιστα τὴν γραμ-
ματικὴν του, τὴν ὁποίαν ἡθέλει καθυποβάλλει εἰς τὴν αὐτὴν κατὰ-
κρίσιν, ἂν δὲν ἦτον Χῖος ἔργον, εἰς τὴν ὁποίαν καταδικασί ποτε ἔλας
τὰς Γραμματικὰς. Ἡ Γραμματικὴ τοῦ σοφοῦ Βάμβας εἶναι τόσον περισ-
σότερον ἀξία κυρὸς, καθόσον ἐγγράφη μετὰ τὰς περὶ γραμματικῆς κρί-
σεις τοῦ Κοραῆ καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ ἐγκώμια τῆς Γραμματικῆς τοῦ Βου-
τμαίου, καὶ ὅμως εἶναι χειρότερα πολλῶν τῶν εἰς τὸ πῦρ ποτὲ κα-
ταδικασθεισῶν ἀπὸ τὸν Κ. Κοραῆν.

Ὁ παραπολὺς Χιωτισμὸς τοῦ Κ. Κοραῆ φαίνεται πανταχοῦ, καὶ
ὅχι ὀλίγον εἰς τὰ ἐξῆς (εἰς τὸν διαλογὸν τοῦ δευτέρου μέρους τῶν
Διατριβῶν τοῦ Ἐπικτήτου), μὲ τὰ ὁποῖα τελειῶναι τὸν παρόντα δια-
λογόν: «Οἱ Ἕλληνας ὡς κολοβωμένοι τὴν Χίον, ἐπράξαν καὶ πολλὰ κα-
λὰ, καὶ θέλουν διὰ πολλὴν κατὰ ἀνάγκην πρᾶσιν παρόμοια, ἄλλοι
διὰ συγχωρήσεως ἀξίαν ἀγνοῖαν, καὶ ἄλλοι διὰ φυλαγίαν καὶ πλεο-
νησίαν. Ἐν εὐρίσκοντο καὶ Χῖοι μετὰ τῶν βουλευομένων καὶ κυβερ-
νούντων τὰ κοινὰ, δὲν ἡθέλουν συμβῆναι ὅσα εἴτις ἀρχήτερα συμβῆναι
εἰς τὴν Ναυπλίαν κακὰ κτλ.» Ἀρκοῦμαι εἰς τὴν ἀπλὴν ἀναφορὰν τῶν
λόγων τούτων, καὶ ἀφῶν τὴν κρίσιν αὐτῶν εἰς ἄλλους. Παῦλος Α. Ζ.

(*) Τὸ φιλόπατρι τοῦ σοφοῦ καὶ σεβασμοῦ Βάμβας φαίνεται καὶ ἐκ τούτου.
Ἐν ᾧ στρατεύματα Ἑλληνικὰ ἐπελειούσαν εἰς Χίον πρὸς ἐλευθέρωσιν αὐτῆς,
καὶ ἡθέλουν κατορθῶσαι τὸ ἔργον, ἐν ᾧ ἐκστρατεία διευδύνετο φρονιμώτερα
καὶ εὐκρινέστερα, ὁ Χῖος Βάμβας μετέβαινεν ἀπὸ τὴν Κεφαλληνίαν εἰς Κέρ-
κυραν, καὶ ἐπολιτογράφετο ἱσχυρὸς ὑπὸ τοῦτον! Τόσον τὸν ἐμελλε καὶ περὶ Χίου
καὶ περὶ Χίων!

Εἰδοποιήσις

Πρὸς τοὺς Συνδρομητὰς τῆς Γερικῆς Ἐφημερίδος.
Μετὰ τὸ παρὸν φύλλον γίνετο τὸ ἑκάστηρον τῆς Ἐφημερίδος, καὶ
ἀρχεται τὸ νέον ἀπὸ 1. Ἰαννουαρίου 1829. Προσκαλοῦνται
δὲ, ὅσοι εὐαρεστοῦνται νὰ λαμβάνουν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὴν
Ἐφημερίδα, νὰ καταβάλλωσι τὴν συνδρομὴν πρὸ τῆς παρα-
λαβῆς τοῦ ἐρχομένου φύλλου.
Γ. Χ.